

DISTRIKTUALNI SUD JUŽNOG
DISTRIKTA, New York

Presuda od 1960.

Caruso c/a Italian Line

Mjerodavno pravo za ugovor o prijevozu putnika - Valjanost ugovorne odredbe o roku u kojem zastaruje pravo podnošenja tužbe ocjenjuje se po pravu koje je mjerodavno za ugovor o prijevozu - Talijansko pravo mora se dokazivati kao činjenica - Sumarna presuda /summary judgment/ koja se osniva na odredbama stranog prava može se tražiti tek nakon što se utvrdi sadržaj toga prava

Tužiteljica je podnijela tužbu za naknadu štete zbog povreda koje je pretrpjela na brodu tuženika "Cristoforo Colombo" za vrijeme putovanja na otvorenom moru iz Napulja u New York. Tužba je podnesena Federalnom sudu zbog različitog državljanstva stranaka. Tužiteljica, američka državljanica s prebivalištem u državi New Jersey, zamijenila je svoju putnu kartu, kupljenu u New Yorku, u Palermu za povratnu kartu na tuženikovu brodu. Na karti je izričito navedeno da je za ugovor o prijevozu mjerodavno talijansko pravo. Iznad mjesta predviđenog za potpis putnika stoji ugovorna klauzula da putnik pristaje na uvjete i klauzule odštampane na obje strane ugovora o prijevozu i da naročito odokrava klauzule br.29 /zastara tužbe/ i 35 /mjerodavnost talijanskog prava/. Tužiteljica nije potpisala ugovor i ne čita niti engleski niti talijanski, na kojima jezicima je štampan ugovor.

S obzirom na to da je tužba podnesena nakon protoka roka od jedne godine predviđenog u ugovoru, tuženik je zatražio da sud donese sumarnu presudu kojom se odbija tužba.

Sud je odbio tuženikov zahtjev zbog slijedećih razloga. Tužba se osniva na odgovornosti za štetu u pomorskom prijevozu. Ako u ugovoru o prijevozu stoji ugovoren zastarni rok za podnošenje tužbe, Federalni sud treba da donese odluku da li je takav ugovor valjan. Mjerodavno je u takvom slučaju pravo na koje upućuju najvažnije okolnosti odnosa medju strankama /"grouping of contacts", finding of the center of gravity of the contract"/, a te su prvenstveno: mjesto sklapanja ugovora, mjesto početka putovanja, i mjesto gdje se dogodila povreda. Premda je za ugovor načelno mjerodavno pravo koje stranke izaberu kao mjerodavno pravo, izbor stranaka u ovom ugovoru je samo jedna od okolnosti za određjenje mjerodavnog prava, jer je konsenzualni karakter ugovorne odredbe potpuno fiktivan. Sud je, međjutim, ipak smatrao da je talijansko pravo u ovom slučaju mjerodavno za ugovor, jer je

ugovor sklopljen i putovanje započeto u Italiji, a i povreda se dogodila na brodu pod talijanskom zastavom za vrijeme plovidbe na otvorenom moru. S obzirom na to da je valjanost ugovora i ugovorne klauzule podvrgnuta talijanskom pravu, treba utvrditi sadržaj toga prava, a prije toga je zahtjev za sumarnom presudom, kojom se odbija tužba, neosnovan. Tuženik može ponovo zahtjevati presudu nakon što predoči sudu odredbe talijanskog prava.

/184 F.Supp.862 - U.S.
District Court, S.D.N.Y./

Ž.M.

DISTRIKTUALNI SUD JUŽNOG
DISTRIKTA, New York

Presuda od 1963.

Pisacane c/a Italian Line

Mjerodavno pravo za ugovor o prijevozu putnika i valjanost ugovorne odredbe o zastari tužbe za naknadu štete - Talijansko pravo, kao strano pravo, mora se dokazivati pred sudom kao činjenica - Zahtjev za sumarnom presudom ne može se osnivati na stranom pravu zbog toga što se strano pravo smatra činjenicom

Tužitelj, američki državljanin s prebivalištem u Floridi, podnio je tužbu protiv tuženika za naknadu štete zbog pretrpljenih povreda na tuženikovu brodu "Vulcania" za vrijeme putovanja na otvorenom moru. Tužitelj je zamijenio svoju kartu za kružno putovanje u Genovi za povratnu kartu na tuženikovu brodu. Povreda se dogodila 28. rujna 1958. dok se "Vulcania" nalazila na putu iz Napulja u New York, a brod je stigao u New York neko vrijeme nakon toga. Tužba je podnesena 27. listopada 1958. Putna karta s kojom je tužitelj putovao sadržavala je preko trideset uvjeta na koje je upućivala kurzivom odštampana odredba na prvoj strani, a sami uvjeti bili su štampani na talijanskom i engleskom jeziku. Jedan od uvjeta bio je:

"Nikakva tužba ili postupak neće se moći započeti protiv društva zbog smrti ili bilo kakve povrede nanesene putniku u koliko zahtjev ili tužba koji se osnivaju na njima ne budu započeti u roku od jedne godine od dana kad se smrt ili povreda dogodila."

Na karti je također navedeno da je za ugovor o prijevozu mjerodavno talijansko pravo.

S obzirom na to da je tužitelj podnio tužbu kojih trinaest mjeseci nakon što je nastupila povreda, tuženik je